

A tanuló kódszáma:

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÓ ÉS KUTATÓ KÖZPONT

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

9. évfolyam számára

2015/2016. TANÉV

ORSZÁGOS FORDULÓ

2016.04.22.

(http://www.ereftar.eoldal.hu/cikkek/a-honap-erme/2008_-junius---karoly-robert-aranyforintja.html)

(<http://www.origo.hu/tudomany/tortenelem/20140102-karoly-robert-anjou-haz>)

A tanuló kódszáma:

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!**1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!**

- a) ____ Romulus Augustulus, Róma alapítójaként nevezte ki seregei élére Odoakert.
- b) ____ Justinianus császárt és Theodóra bizánci császárnét korabeli öltözékben ábrázolták a ravennai San Vitale templomban.
- c) ____ 843-ban a verduni egyezményben egyesítették a belviszályok dúlta Frank Birodalmat.
- d) ____ A bencés szerzetesek az „Ora et labora” elve szerint éltek.
- e) ____ A levantei városok szállították a Balti-tengeren az orosz területek felé a prémet, viaszt, mézet.
- f) ____ II. András az egész Locsmánd vármegyét (Kőszeg környékén, a nyugati határszélen) is elajándékozta.
- g) ____ Szent Erzsébet, IV. Béla lánya, kórházat, szegényházat alapított, jótékonyágáról volt nevezetes.
- h) ____ Julianus barát a Keleten maradt magyarokat hívta segítségül a tatár veszedelem ellen 1237-ben.
- i) ____ II. András telepíti le a Német Lovagrendet a Barcaságban Erdély védelmére
- j) ____ Az Aranybulla díszes pecsétjének előoldalán a király, a hátoldalán a lilomos címer látható.
- k) ____ Kötöny és kunjai tatár kémei voltak, akik a megszerzett ismereteikkel segítették az ország támadóit.
- l) ____ A XIII. században a jobbágyparaszti szabadság elérhető legmagasabb foka a vendég (hospes) szabadság volt.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
.../12	

2. Egészítse ki a hiányos mondatokat! A keresztes háborút Orbán pápa hirdette meg a).....-ben, Clermontban. Az első szervezett lovaghadak b).....vezetésével indultak el.

A 3. hadjáratba olyan uralkodók is bekapcsolódtak, mint c)....., német-római császár, d)....., francia király, e), angol király.

a	b
c	d
e	
.../5	

3.A) Írja a vonalra a jellemzők alapján felismert történelmi személyiség nevét!

- a) Elkészítette a római jog gyűjteményes összefoglalását (Corpus Juris Civilis) _____.
- b) Morva fejedelem (870-894), országával együtt a római katolikus egyházhoz csatlakozott _____.
- c) III. András halála után trónkövetelő. Bajor herceg. 1305-ben koronázták meg. _____.

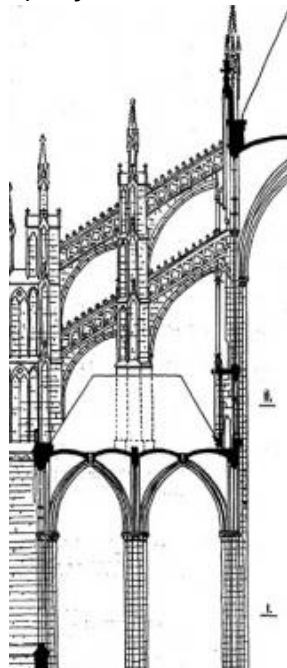
a	b
c	

A tanuló kódszáma:

3. B) Írjon a fentiekhez hasonlóan rövid meghatározó jellemzőket a következő történelmi személyiségekről! d-e) Nagy Károly _____ _____ f-g-h) III. Béla _____ _____ i-j) Nécsei Demeter _____ _____			d	e															
			f	g															
			h	i															
			j																
			.../10																
4. A) Mi a közös bennük? a) András, Béla, Levente _____ b) Ramadan, napi ötszöri ima, kötelező alamizsnaosztás _____ c) dénár, garas, forint _____			a	b															
			c	d2															
			e2	f2															
			.../ 9																
4. B) Húzza alá a sorba történelmi szempontból nem illőt és indokolja a választását! d) Augsburg, Provance, Merseburg _____ e) Jolánta, Gizella, Gertrudis _____ f) Luxemburgi János, Basarab, Nagy Kázmér _____																			
5. A) Csoportosítsa a következő elemeket, és indokolja a csoportosítást! <i>Levédia, 1215, Kanizsai, grammatica, ellenállási záradék, Laszkarisz Mária, retorika, Lackfi, bárók fellépése, Magna Hungaria, geometria, Etelköz, Garai</i>			a	b															
			c	d															
			e	f															
			g	h															
			i																
			.../ 9																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Csoportok:</th> <th>A csoport elemei: (a-b-c-d)</th> <th>Mi kapcsolja össze a fogalmakat? (e-f-g-h)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4) csoport:</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Csoportok:	A csoport elemei: (a-b-c-d)	Mi kapcsolja össze a fogalmakat? (e-f-g-h)	1) csoport:			2) csoport:			3) csoport:			4) csoport:				
Csoportok:	A csoport elemei: (a-b-c-d)	Mi kapcsolja össze a fogalmakat? (e-f-g-h)																	
1) csoport:																			
2) csoport:																			
3) csoport:																			
4) csoport:																			
5. B) Egy elem nem került besorolásra. Miért nem illeszthető egyik csoporthoz sem? (i) _____																			
6. Húzza alá azt az öt tény, amely a Nyugat-római Birodalom bukásához vezetett! romanizáció, arianus kereszténység, a hódítások befejeződése, a Kelet és Nyugat eltávolodása, Theodosius valláspolitikája, a piacok és a pénzgazdálkodás hanyatlása, a tetrarchia kiépítése, a népvándorlás, a hunok támadása			a	b															
			c	d															
			e																
			.../5																

A tanuló kódszáma:

7. a) Milyen művészettörténeti stílusú az alábbi katedrális keresztmetszete? _____

Aláhúzással jelölje, a felsoroltak közül, melyek sorolhatók a fenti stílushoz!

b-c-d-e) Mátyás – templom, soproni ferences templom, lébényi (Szent Jakab) templom, párizsi Notre Dame, csempeszkopácsi templom, csarodai templom, jáki templom, chartres – i katedrális

f –g) Nevezzen meg a stílusra jellemző két stílusjegyet!

h) Milyen stílusúak a kimaradt (alá nem húzott) épületek?

a	b
c	d
e	f
g	h
.../ 8	

8. Írja a vonalra annak a történelmi személynek a nevét, aki mondta vagy mondhatta volna!

a) „A magam számára én vagyok a törvény, s nem tűröm el, hogy bármiféle papok korlátozzanak”

b) „Édesanyám, Tomasina Morosini és a Velencéből behívott nagybátyám, Albertino Morosini támogatott. Harcoltam a Kőszegiekkel is Szlavóniában hatalmam megerősítéséért

c) „1308-ban engem küldött a Szentszék legátusként Magyarországra, hogy Károly Róbert hatalmát erősítsem”

a	b
c	
.../3	

A tanuló kódszáma:

9. Milyen hatása volt a szászok és a székelyek életére az 1224-ben kiadott Adreanumnak?

a

b

c

d

.../ 4

10. Magyarázza a következő történelmi fogalmakat!

a) idoneitas: _____

b) bandérium: _____

c) regálé: _____

d – e) kehidai oklevél: _____

f) oligarcha: _____

a

b

c

d

e

f

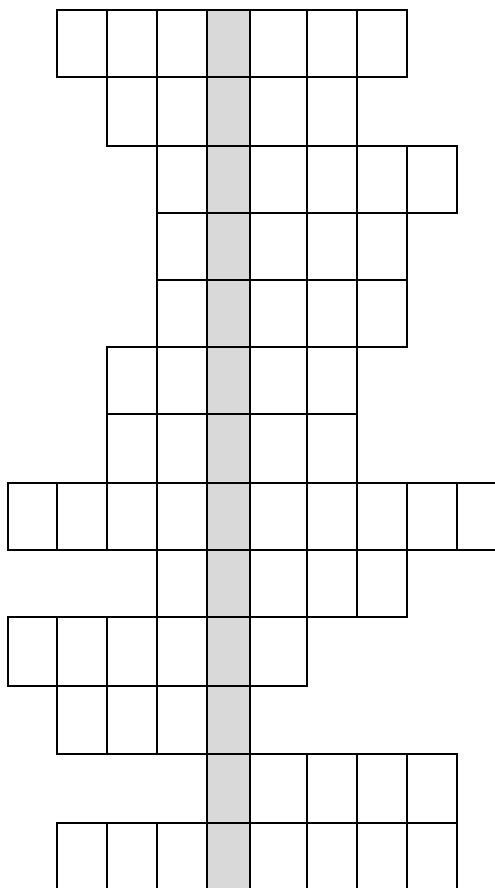
.../ 6

A tanuló kódszáma:

--

REJTVÉNY**11. a) Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!**

- a) Szent István ellenfele
- b) A gyula és a kende mellett fontos méltóság a honfoglaló magyaroknál.
- c) Bolgár cár a magyar honfoglalás idején
- d) A mondák szerint Álmos édesanyja
- e) A vándorló magyarok életmódja
- f) Hunor testvére
- g) Határvédelmi sáv a magyar történelem korai szakaszában
- h) A honfoglaló magyarok „vallása”
- i) Az egyház ellátására előírt „adó”
- j) _____Árpád, a Magyarok bejövetele című kép festője (XIX. sz.)
- k) A totemizmushoz kapcsolódó fogalom. A totem érintésének, neve kimondásának tilalma
- l) A vándorló, a honfoglaló magyarok írásmódja. _____írás
- m) _____Henrik. 933-ban seregével legyőzte a magyarokat.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	
.../15	

11. b) Magyarázza meg röviden a függőleges oszlopban található történelmi fogalmat! (o)

„Az Árpádoktól örökölt négy pénzverő-kamarából álló rendszert Károly Róbert fokozatosan továbbfejlesztette, összesen tíz pénzverőkamarát alakított ki (a reform folyamán a budai és az esztergomi, valamint a pécsi és a szerémi kamarákat egyesítették: így összesen nyolc kamara jött létre az országban). A bányavidékeken működő pénzverő-kamarákat összevonta a bányakamarákkal, létrehozta az egyesített pénzverő- és bányakamarák rendszerét. Ezzel a király megoldotta a bányavidéken működő pénzverdék nemesfém-ellátását.” (Gyöngyössy Márton: *Magyar pénztörténet 1000 – 1526* = <http://qepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Tortenelem/83K%E1lnoki>)

[illegible]